

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שלישי ט' בתשרי תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נזיר - ל"א

1. משנה - הקדש בטעות - לבית שמאי חל, לבית הלל אינו חל. אלו דוגמאות מציינת המשנה?

- א. אמר שור שחור שיצא מביתי ראשון הרי הוא הקדש, ויצא לבן - לבית שמאי: חל הקדש, לבית הלל: לא חל.
- ב. דינר זהב שיעלה בידי ראשון הרי הוא הקדש, ועלה של כסף - הדעות כנ"ל.
- ג. חבית של יין שתעלה בידי ראשונה הרי היא הקדש, ועלתה של שמן - הדעות כנ"ל.

2. מה טעמיהם של בית שמאי ובית הלל?

א. להו"א - טעה שחשב שהראשון שחור, אך מ"מ כוונתו להקדיש את הראשון שיוצא לבית שמאי - למדו מתמורה שחלה אף בטעות.

ובית הלל - תמורה חלה בטעות כיון שהקדושה כבר היתה קיימת ורק מעבירים אותה, אך להחיל קדושה חדשה בטעות אי אפשר. והקשו - לבית שמאי אף בתרומה אם אמר שתחול התמורה באמצע היום כך יהיה והיא לא תחול קודם, א"כ אף כאן יחול רק כשיתקיימו דבריו.

ב. ביאור רב פפא - לבית שמאי - כוונתו כשיצא השחור הראשון מביניהם, ומדובר שהיו לנודר כמה שוורים שחורים. והטעם שנקרא 'הקדש בטעות' אע"פ שהקדיש בכוונה, כיון שהוא שיבש את דבריו הראשונים.

לבית הלל - כיון שלא אמר 'שיצא בראשון' משמע שכונתו רק אם הראשון שחור. ולפי זה - סברו בית שמאי בהקדש בטעות ממש שלא חל, והקשו:

א. מדברי המשנה הבאה 'אמרו ב"ה לב"ש...' ומשמע שב"ש סברו שחל הקדש בטעות.

ותירצו שבית הלל טעו וחשבו שטעם בית שמאי משום שהקדש בטעות חל, וענו בית שמאי שטעמם כיון ששיבש את דבריו הראשונים.

ב. מהמשנה בדף הבא, 'היו ששה אנשים מהלכין בדרך...' ושם יבואר שלדעת בית שמאי הקדש בטעות חל.

ותירצו למסקנא - שאכן מהמשנה היא מוכח שהקדש בטעות חל, אך ממשנתנו אין להוכיח כך כדלעיל.

ג. ביאור אב"י - מדובר שעמד בצהרים לאחר שיצאו השוורים מביתו ואמר 'שור שחור שיצא מביתי ראשון יהיה הקדש' וכגון שהכיר פסיעותיו וחשב שהראשון שחור, וכששמע שלבן יצא ראשון אמר, אם הייתי יודע לא הייתי אומר 'שחור'. לבית שמאי הקדש בטעות חל והשור הלבן קדוש, אבל אם אומר לפני שיצאו לא נאמין לו שהתכוון לכל שור שיצא שא"כ מדוע אמר שחור. ולפ"ז אף בדינר יש לגרוס 'שעלה' ובחבית 'שעלתה'.

3. רב חסדא - שור שחור בעדר לבנים מגרע אותם. כתם לבן בשור שחור מגרעו שסימן הוא שהיה נגע. מה קשה עליו ממשנתנו?

שחור שיצא וכו' והנה הדין שהלבן קדוש, ואם לבן עדיף בוודאי משקר כיון שהרי סברו שהמקדיש בעין רעה מקדיש.

ראיה שסברו שמקדיש בעין רעה - ב'דינר זהב שיעלה בידי ראשון ועלה כסף' לדעת בית שמאי דינר הכסף קדוש.

ואין לדחות - מ'חבית של יין... ועלה של שמן' שלבית שמאי השמן שהוא עדיף קדוש, כיון שבגליל יין יקר משמן.

יתרף רב חסדא - כוונתו לשוורים הבאים מקרמונא, אך משנתנו בשוורים רגילים שבהם השחור עדיף.

ולפ"ז יתיישב עם דבריו האחרים של רב חסדא - עור השחור עדיף, בשר האדום עדיף, לחרישה הלבן עדיף. ומה ששחור מגרע זה מקרמונא.

4. משנה - אלו הוראות שנינו בדבר מי שקיבל נזירות ועבר ושתה יין ואח"כ נשאל לחכם אם היה בלשונו קבלת נזירות?

א. כשהחכם אסרו - מונה משעה שנדר ואף את הימים ששתה בהם.

ב. כשהחכם התירו - אף אם היתה לו בהמה מופרשת תצא ותרעה בעדר.

עוד שנינו -

אמרו בית הלל לבית שמאי - כשם שאתם מודים בזה שהוא הקדש בטעות שאינו חל, אף בדינים שבמשנה לעיל תודו.

אמר להן בית שמאי - כשם שאתם מודים, במי שטעה וקרא לתשיעי עשירי, ולעשירי תשיעי, ולאחד עשר עשירי, שהוא מקודש, כך תודו לעיל.

אמרו להם בית הלל - אין ראיה משם כיוון שלא השבט קידשו, שהרי אם טעה והניח השבט על שמיני ועל שנים עשר, לא עשה כלום.

ומה שבהם מועיל כיון שהפסוק שקידש העשירי, הוא קידש התשיעי ואת האחד עשר. ואין ללמוד מכאן שהקדש בטעות חל.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)